

og det vil da heraf fremgaa, hvilke Lovforanstaltninger vi kan ønske til Hindring af en saadan Tilegnelse, til i alle Tilfælde at faa den bragt frem til Offentlighedens Bevidsthed for at brændemærke den i den offentlige Bevidsthed og faa den straffet. Jeg maa i denne Sammenhæng meget beklage, at Behandlingen af dette Lovforslag skal finde Sted, saa kort efter at Bankkommissionens Beretning er blevet omdelt her i Tinget. Den korte Tid, der har været levnet, har umuliggjort et virkeligt Studium af denne Beretning, som kunde komme Behandlingen af det foreliggende Lovforslag til gode.

Den første og den mest nærliggende Form for illegitim Tilegnelse er den, at Værdier, der overtages og udbydes til Aktietegning, opgives til meget mere, end de er værd. Fabrikanter, der vil af med deres gamle Fabrikker, og Redere, der vil af med deres gamle Skibe, danner i Forening med andre ansete Mænd Aktieselskaber, som køber Fabrikkerne og Skibene til ublu Priser, ofte for Dagen efter at maatte sælge Maskinerne som gammelt Jern og Skibene til Ophugning. Jeg erindrer tydeligt mit første Møde for mange Aar siden med et Eksempel paa en saadan Overkapitalisering. Det var i en Aktieindbydelse, som udstedtes, fordi et bestaaende Tændstiksselskab vilde købe en anden Tændstikfabrik, der konkurrerede med det og fremmede sin Konkurrence ved at fortælle, at den havde flere Tændstikker i hver Æske end det andet Selskab. Det andet Selskab skyndte sig saa med at overtage det konkurrerende Selskab, og i den Aktieindbydelse, der udsendtes, stod der, at man skulde overtage Selskabets faste Ejendomme. Men ved nærmere Undersøgelse af, hvad de faste Ejendomme var, viste det sig, at det var et Træskur paa lejet Grund og — man tilgive mig — en Retirade til Arbejderne. Det var de faste Ejendomme, der var overtaget, og som stod opført paa Prospektet til mange Tusind Kroners Værdi. Jeg husker, at Afsløringen heraf den Gang — det er nu snart et kvart Aarhundrede siden — vakte megen Sensation, men jeg skal gerne indrømme, at efter hvad der senere er sket, var Træskuret og Retiraden kun Fuseri i Faget, det var det Styverfænger, som Direktør Weimann paa Generalforsamlingen i den Ballinske Koncern med saa stor Ringeagt omtalte, netop som han var i Færd med selv at tjene ganske anderledes Summer paa det Selskab, i hvis Bestyrelse han sad. For nylig har et Værft her i København, Københavns Flydedok, for en Million Kr., eller jeg tror noget mere,

i Aktier og for 1 Million Kr. i rede Penge overtaget et lille Værft i Køge, som straks blev nedlagt. For faa Aar siden var der en Del Redere, som tidligere havde benyttet Flydedokken til Reparation af deres Skibe, som forlod Flydedokken og købte et ældre Værft i Køge, lavede det om til et Aktieselskab og sendte deres Reparationer dertil. Men hvorledes det nu end forholdt sig med dette Værft, det gik ikke, og nu har Rederne besluttet sig til at vende tilbage til Flydedokken, men har altsaa først aftvunget Flydedokken 2 Millioner Kr. dels i Aktier, dels i rede Penge. Aktionærerne i Flydedokken faar saaledes mir nichts dir nichts deres Kapital udvandet med 2 Millioner Kr., og Flydedokkens Arbejdere skal nu ved Hjælp af absolut de samme Produktionsmidler som før skaffe Profit til en 2 Millioner Kr. større Kapital.

Indenfor vore Rederier er Salget af dyre gamle Skibe ligefrem sat i System. En enkelt Reder er Direktør i flere Selskaber, der er gerne et Selskab, hvis Aktier er ude i det store Publikum, og saa er der en Række Selskaber, mere bestemt for Direktøren og hans nærmeste Kreds; disse Selskabers Skibe faar de bedste Fragter, og de behøver ikke at henlægge noget til Afskrivninger, alt udbetales som Udbytte, for naar Skibene er gamle og ikke kan mere, viser der sig altid et eller andet Søsterselskab, som er meget ivrigt for at overtage disse værdifulde Dividendeydere. Saa bliver det vedkommende Skib solgt af det ene Selskab til det andet til en høj Pris for sædvanligvis Aaret efter at ophuges og afløses af et nyt Skib for det nye Selskabs Regning, som man ganske ugenert giver Navnet paa det første Skib med Tilføjelse af „den Anden“. Vi har i vort Skibsregister adskillige Skibe med Tilnavnet „den Anden“, hvilket hentyder til, at et Skib en Gang er blevet solgt og ophugget og nu har faaet en Efterfølger i et andet Selskab.

Navnlig de sidste Aar har set Skibsoverdragelser i stor Stil ikke blot til Søsterselskaber, men ogsaa til andre Selskaber. I Bankkommissionens Beretning kan man finde disse forførdelige Forhold registreret. Man ser Skibe gaa fra Haand til Haand, som har opsuget i sig baade Bankers Kapitaler og Selskabers Kapitaler, og som paa Papiret bliver federe og federe, mens de i Virkeligheden tværtimod bliver ældre og ældre og mere og mere nærmer sig til Stadiet gammelt Jern. Naar Det Forenede Dampskibsselskabs Tab ved Direktør Colds Opkøb af gamle Skibe regnes til 24 Millioner Kr., saa er man alt-